

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L 1.750

Letna naročnina L 3.500

Letna inozemstvo L 4.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXV. - Štev. 12 (1244)

Gorica - četrtek, 22. marca 1973 - Trst

Posamezna številka L 80

Kristijan - nosilec pravičnosti

Kristusov epohalni govor na gori izzevna v naš vek kot vesoljstven klic vsem ljudem: dajte svetlo pravice! Obenem pa je ta klic usmerjen v vsakogar izmed nas: Bodite pravični v svojem okolju, kot je pravičen vaš Oče v nebesih! In bodite klicarji pravičnosti, vest svojega okolja, bodite kristjani!

Dosti je takih, ki mislijo, da lahko ljubežijo tudi, če niso ravno pravični. Ljubežen pa je zadnja stopnja v popolnosti, ljubežen dosežemo šele, ko smo se vzgojili k velikodušnosti, k dobroti, k odpustanju, k resnici. Ni ljubezni brez pravice.

Zato poskusimo premisliti, kaj bi bilo potrebno, da bi znali biti pravični.

Vsekakor je pravični človek tisti, ki ne pozna ekstremizmov, besne zagnanosti, pristranosti, ozkosti, ki zna razsojati iz določene daljave, neprizadeto in zato objektivno.

To je človek, ki se nikoli ne poniža na nizke prepire, na očitke, na zamere, ki je do nasprotnikov ravno tako plemenit kot do tistih, ki jih ljubi. Pravični kristijan ve, da je Bog vsem tistim, na katere sam kuha jezo, že odpustil. Ve, da sta zgrajanje in zamerljivost pred Bogom smešna in neučinkovita.

Takega kristjana spoznamo tudi po tem, da misli, da se vse, kar se okrog njega dogaja, njega ne tiče, da je stvar drugih. Če nekoga vržejo iz službe, odpravijo, zapostavljajo, pravi, da je to »njegova stvar«.

Ce nekoga obrekujejo in blatijo, je to »njegova stvar«. Če vsi lažejo, čuti potrebo, da protestira, pa čeprav sam laže.

Pravi kristijan pa si ne dela problema, pri kom je krivica, ko jo zavrača: pri teh, pri onih, pri višjih, pri nižjih. Kritizira odločno in vendar z ljubeznijo, plemenito, evangeljsko. Kristijan ne oporeka zato, da bi poniževal in uničeval ter povzročal rane, ampak zato, da bi zgradil pravično stvarnost.

Kristijan je branilec pravice svojega bližnjega in se nikoli ne izmika božji misli: »Mar sem jaz varuh svojega brata?« Ne moli: »Bog, vrni jim, kar so zagrešili, ampak: »Gospod, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« Ne moli: »Kaznuj jih s svojo jezo«, ampak: »Daj jim spoznati svoj obraz.«

Kristijan se Bogu ne pritožuje, ne tarna, ne zahteva povračila. Kristijan samo dela za božje kraljestvo in neskončno veruje vanj.

Ta skrivnostni, milostni post, ki nas sedaj spremlja, je božja ponudba, naj premislimo o sebi in o svoji pravičnosti.

Stopimo v cerkev in poskusimo moliti drugače. Ne trkajmo se na prsi: »Glej, o Bog, kako trpi tvoj služabnik, glej, kako sem Ti podoben v trpljenju, kako sem čist v tem umazanem svetu.«

Premislimo pod križem odpuščanja in odrešenja. Gospod, daj mi spoznati mojo grešnost, vzemi mi vero, da sem boljši od drugih, izprazni me mojih potvorjenih misli in ne napolni s spoznanjem o grehu!

Kakšna milost, spoznati svoje napake, znati pobrskati tudi med svoje »odlike« in se mirno pustiti kritizirati od Boga! Pustiti, da se v nas razdvijajo božji preprihi, da morda spoznamo, da je vse narobe. Ne premišljujmo o svojih grehlih: premislimo raje o svojih »najlepših« lastnostih! Poiščimo skrite sence prav tam, kjer je najsvetleje, kjer smo si najbolj všeč... dostikrat je ravno tam skrit naš najgloblji greh, kamor nikoli ne gledamo!

Ce naša postna spoved ne bo odkrila v nas novih napak, je to nevaren znak. Kdor se vsak dan ne odkriva v novi nepravčnosti, je farizej. Nekateri znajo kar na pamet povedati: »O, saj vem, kako je z mano: včasih sem siten, hudoben, a zato sem demokratičen, se trudim, nikogar ne zatiram.« Tak človek je že nehal rasti v Bogu.

Kdor raste v Bogu, si ne prisvoja ne napak ne vrtil. Prisoja si samo nepopolnost v vsem, odkriva napake povsod, a najde tudi povsod upanje in vero v last-

no spreobrnjenje. O sebi ne smemo presojeti kot kakšni majhni sodniki, se karati ali hvaliti. Mi smo samo kipeča njiva, ki se dan za dnem pusti orati od božjega pluga. Bogu prepuščamo sodbo in hvalo, sami pa moramo živeti v popolni pripravljenosti, da se vsak dan znova srečavamo s Kristusom.

Kristijan je berač v pravem pomenu besede. Nima druge trdnosti kot to, da z vero v srcu roma proti vrhu življenja. On roma prost in vesel v svojem razcapanem ogrinjaju, svetel od velikonočnega jutra. Kot voljno testo se pusti mesiti od božjih prstov, pusti se oblikovati.

Kristijan je prašen od dela, utrujen od poskusov, vedno v dvomu, ali res dela prav, pa vedno v upanju, da nekaj ustvarja, vedno skesan in obenem vedno srečen, da more upati v poveličanje Pravice in da jo more tudi sam z ljubeznijo graditi.

Verjeti v Boga je tudi to: pustiti, da nas preseneča, da nam oporeka, da nas spreobrača!

Morda je med nami malo pravičnosti prav zato, ker že leta in leta delamo nekaj, o čemer mislimo, da je popolno, in ne dopustimo Bogu, da bi boleče in odresilno zarezal v nas, porušil našo trdnjavo samoljubja in nas pustil ob poti življenja z ukazom, naj začnemo drugače.

Molimo za nekaj potresa v nas, za nekaj ruševin, za nekaj strahu in potem za nekaj vstajenja!

ALENKA R.

Zunanji minister Medici v Jugoslaviji

Na Jožefovo je bil v Dubrovniku sestanek med zunanjima ministroma Italije in Jugoslavije. Giuseppe Medici in Miloš Minić sta se srečala na delovnem sestanku, brez kakršnih koli formalnosti ali protokolarnih ceremonij. Srečanje obeh zunanjih ministrov sodi v nadaljevanje že začelih pogajanj med Morom in Tepavcem na sestanku v Benetkah pred nekaj leti, ko je šlo za razpršitev nekaterih nejasnih tolmačenj Morovih izjav o vprašanju »cone B« malo pred Titovim obiskom v Rimu.

Ob napovedanem obisku so v Italiji precej pisali o možnih temah pogovorov med obema državnikoma. Šlo je predvsem za preverjanje sedanjega stanja italijansko-jugoslovanskih odnosov. Ti so v zadnjem času dosegli morda nekaj zastoj, in to ne toliko v političnem, temveč morda bolj v psihološkem oziru. Po Titovem obisku v Rimu je sodelovanje med obema državama doseglo nekaj višek, nato pa se je vsaj glede na formalne odnose nekoliko ohladilo. Šele zadnji obisk italijanskega ministra za zunanjo trgovino Matteottija v Beogradu je pomenil ponoven poskus obnovitve razgovorov na vladni ravni, kar v poli-

tičnem oziru še bolj kaže sedanji Medicijev obisk v Dubrovniku. Delno je vplival v zadnjem času na italijansko javnost Titov intervju milanski reviji »Epoca«, v katerem se jugoslovanski maršal odločno postavlja na stališče, da je ozemlje nekdanje cone B jugoslovansko in da sploh ni govora o diskusiji za spremembo meja.

Sestanek med šefoma rimske in beogradske diplomacije v dalmatinskem mestu pa ne pomeni samo nov korak v sedanji fazi odnosov med dvema državama, pomeni tudi prispevek k razpravljanju o vlogi obeh držav v Sredozemlju in s tem o odnosu do politike velikih sil, ki se navadno stikajo prav ob sredozemski obali. Obenem je dubrovniški sestanek tudi prispevek za razčiščenje nekaterih problemov v zadevi gospodarskih stikov med Jugoslavijo in Evropskim skupnim tržiščem, za kar je Italija že precej prispevala. Omenja jo se tudi problemi evropske varnosti v zvezi s konferenco v Helsinki. Ni tudi nikaka skrivnost, da so na sestanku razpravljali o arabsko-izraelskih trenjih, saj imata obe državi svoj vpliv na tem področju, Beograd izključno na arabski svet, Italija pa goji zelo dobre odnose z obema partnerjema.

ODMEVI NA DUBROVNIŠKO SREČANJE V ITALIJI

Ko to pišemo, nimamo še pred seboj uradnega poročila o sestanku Medici-Minić. Vsekakor pa so poluradni poročevalci že nakazali glavne probleme razgovorov. Poleg že prej omenjenih sodijo v okvir razgovorov tudi ožja dvostranska vprašanja. Razni krogi v Italiji so že pred obiskom napihovali zlasti vprašanje »cone B«, češ da je to poglavito vprašanje srečanja. Zlasti so se v tem napihovanju odlikovali neofašisti, katerih glavni tajnik Almirante je prav zadnjo nedeljo v Gorici točil krokodilje solze nad izgubljenimi ozemlji, nad

popuščanjem rimske vlade itd. Seveda je jasno, da skuša prav skrajna desnica izrabljati vsako priložnost za zahtevo po ponovni proglatitvi italijanske suverenosti nad cono B ter za oživljanje slepega nacionalizma ter iredentizma. Prav tega je spet nostalgčno zagovarjal Almirante na goriškem shodu, češ da itak danes spet vedno bolj zadobiva svoje mesto v svetu.

Vsekakor imamo tudi trezne in pametne glasove s tem v zvezi. Tako je v milanskem dnevniku »Corriere della sera« pred dnevi časnikar Dino Frescobaldi pisal o potrebi, da se med Rimom in Beogradom razpršijo še zadnji oblaki nesoglasja in da pride do dokončnega priznanja meje. Kot piše v svojem članku, nimata ne ena ne druga stran več razlogov za odlašanje pri tem sicer že skoraj formalnem priznanju obstoječega stanja. V nadaljevanju svojega članka pravi, da niti jugoslovanska niti italijanska neznanca (pri tem misli na negotovi politični položaj) ne dopuščata ohranitve podobnih odprtih problemov, ki bi jih lahko v bližnji bodočnosti izrabili oz. zlorabili skrajneži na desnici in na levici.

Ne vemo še, če in koliko prostora je zavzelo na dubrovniških razgovorih vprašanje slovenske manjšine v Italiji. Znano je samo to, da so bili v jugoslovanski delegaciji prisotni tudi predstavniki slovenske vlade. Uradni viri govorijo zaenkrat le o kulturnem sodelovanju med Slovenijo, Hrvaško in Črno goro ter bližnjimi italijanskimi deželami. To je sicer vedno bolj zaželeno. Ne bi pa hoteli, da bi šlo manjšinsko vprašanje spet mimo tako važnih pogovorov, saj slovenska manjšina v Italiji ni samo most za dobre odnose med sosedji, temveč hoče tudi sama kot subjekt enkrat že doseči svoj dokončni juridični status z vsa zaščito in pravico do lastne samobitnosti.

Predsednik evropskega parlamenta

Nizozemski liberallec Cornelis Berkhouwer je postal novi predsednik evropskega parlamenta v Strasburgu in je s tem zamenjal dosedanjega predsednika, nemškega socialnega demokrata Behrendta. Nizozemski liberalni kandidat je zmagal z majhno večino proti svojemu sorojaku, krščanskemu demokratu Schuijtu. Za podpredsednika sta bila izvoljena med drugimi italijanska parlamentarca Bersani in Corona. Senator Giraudo (KD) je postal predsednik politične komisije parlamenta, poslanec Dalla Briotta (PSI) pa predsednik komisije za zdravstvo. Kot znano, so v evropskem parlamentu poslanci porazdeljeni po strankarski pripadnosti, ne po svojem državnem predstavištvu. Prav zadnje čase je že več članov evropskega parlamenta ter posameznih državnih parlamentov predlagalo direktne volitve za strasburško zbornico. Sedaj volijo poslance v to skupščino le posamezni parlamentni državi članice.

TURCIJA NE MORE PRITI DO NOVEGA PREDSEDNIKA

Ze več glasovanj turškega parlamenta v Ankaru ni dalo nikake možnosti za izvolitev novega državnega poglavarja. Razni kandidati se potegujejo za dediščino dosedanjega predsednika republike Cevdeta

Sunaya. Ti so: general Faruk Gurler, bivši načelnik generalnega štaba, bivši general Tekun Arıburun, pristaš stranke nekdanjega vladnega predsednika Demirela ter Ferruh Bozbeyli. Seveda niso vsi omenjeni prejeli predpisane večine. Vojska sama je močno zastražila turški parlament, stanje v državi je tudi zelo napeto. Izgleda pa, da se sedaj stranke nagibljejo k nekemu kompromisnemu predlogu, namreč za obnovo mandata sedanjemu predsedniku Sunayu za nadaljnji dve leti.

HEINEMANN V ITALIJI

Nemški zvezni predsednik Heinemann je prišel na uradni obisk v Italijo, kjer je gost predsednika Leoneja. Spremlja ga zunanji minister Schell. Gustav Heinemann, znan protinacist in demokrat, bo med svojim obiskom v italijanski državi obiskal tudi papeža Pavla VI. Pripada Brandtovi socialno demokratični stranki.

91 mrtvih, 2.000 ranjenih

Številke v naslovu se ne tičejo kake bitke v Vietnamu, temveč so rezultat prvih daljših počin v Italiji ob prazniku sv. Jožefa. V cestnih nesrečah je bilo 91 mrtvih in nad dva tisoč ranjenih.

Predavanje o kmečkih uporih

Ob 400-letnici velikega slovensko hrvaškega punta so letos v raznih krajih spominske proslave, predavanja, razstave. V tem valu prireditve zasluži posebno pozornost predavanje *Nekaj novih pogledov na kmečke punte*, ki ga je 10. marca zelo jasno in razgledano podal časnikar Franc Jeza v Slovenskem kulturnem klubu v Trstu.

Predavatelj je predvsem poudaril misel, da ne smemo gledati v kmečkih uporih osamljenega dogodka, ki ima izključno socialni in moralni značaj, pozorni moramo biti tudi na njihov narodno-politični pomen. Jeza je pokazal na rdečo nit, ki se vleče v vsej slovenski zgodovini, ki je en sam boj, eno samo upiranje za obrambo narodne individualnosti in svobode.

V ta okvir spadajo tudi kmečki upori, ki so se razvijali v razponu nekaj stoletij in ki jih je bilo nad sto, če štejemo le večje. Sodobna zgodovina odkriva, da ti upori niso bili sad dejavnosti osamljenih agitatorjev. Bili so izraz stoletne upornosti, ki so jo zaostrene razmere privedle do točke, v kateri so se strasti razvele do vrhunca.

Predavatelj Jeza je poudaril, da je izraz »stara pravda« po vsej verjetnosti vseboval podzavestne ali tudi zavestne spominske povezave s časom kmečkega svobodnjaštva v karantanski državi. Ta spomin naj bi ohranjale pripovedke o kralju Matjažu, neka stalna osnovna obrambna povezava med kmeti itd. Po zatrtju uporov se je boj slovenskega človeka premaknil na kulturno polje (prve slovenske knjige v 16. stoletju) in postopoma na vedno sodobnejša sredstva. Kmečki upori naj bi predstavljali konec starejše slovenske zgodovine in začetek moderne.

V drugem delu predavanja je Jeza skušal razložiti pomen nekaterih kmečkih simbolov. Postavil je hipotezo, da se dajo ta znamenja in izrazi povezati s staronordijskimi izrazi.

Nestrokovnjak težko presoja o zgodovinskih vprašanjih. Sam Jeza je poudaril, da bi bilo treba marsikatero njegovo domnevo še raziskati in pretehtati v znanstvenem razgovoru s strokovnjaki. A prav

tu zadene človek z novimi pogledi na velike ovire.

Kot se je pokazalo v razgovoru, ki je sledil predavanju, je bil npr. Franc Jeza ob izidu knjige »Skandinavski izvor Slovencev« deležen le nasprotovanja. Knjigi nihče ni privoščil znanstvene obravnave, v republikli Sloveniji je še tistih nekaj izvodov knjige, ki so našli pot v nekatere knjigarne, oblast zaplenila, dva bralca knjige sta se morala zagovarjati celo pred sodiščem, časopisi in revije so odklonili objavo Jezovih odgovorov na napade na knjigo itd. Namesto svobodnega in znanstvenega in kulturnega razpravljanja je tako ponovno prišla do izraza policijska sila. - ij

Obisk delegacije Izvršnega sveta SR Slovenije

V torek 6. marca in naslednjo sredo je bila na uradnem obisku v Trstu odposlanstvo Izvršnega sveta SR Slovenije, ki ga je vodil sekretar za kulturo in prosveto Tomaž Bizajl. Obisk je bil na povabilo deželnega odbora. V ospredju so bila vprašanja šolstva in kulturne dejavnosti slovenske narodne manjšine ter poglobitev kulturnih stikov med Slovenijo in Furlanijo-Julijsko krajino. Slovenski delegati so imeli uradne razgovore z italijanskimi političnimi in kulturnimi zastopniki. Obiskali so tudi Kulturni dom in se razgovarjali z zastopniki upravnega sveta Stalnega slov. gledališča.

V sredo 7. marca je delegacija obiskala znanstveni in klasični licej, trgovski tehnični zavod in italijanski industrijski tehnični zavod »Volta« ter stopila v stik z dijaki in profesorji.

Katoliška Cerkev v Avstraliji

V Avstraliji je trenutno skoraj tri milijone katoličanov. Redovnikov je 2.400, redovnic 13.000, semeniščnikov pa 1.100. Na vsakega duhovnika pride povprečno 750 vernikov. Katoliške šole obiskuje pol milijona gojencev.

Vskrbiz za srečnejše družine Dušno pastirstvo med Slovenci v Trstu

Vsi se zavedamo, da se človekova zemlja sreča gradi in ruši v družini. Človek namreč ne bo našel svoje prave sreče na delovnem mestu niti v družbi s prijatelji ali v gostilni ali na plesu ali morda na športnem igrišču. Vsi ti kraji in še drugi morejo dati človeku nekaj zadovoljstva, nekaj bežnih trenutkov sreče, ne morejo pa ga zadovoljiti, če se v družini ne čuti srečnega.

Družba, to je država, si danes po svojih močeh in v okviru svojega poslanstva prizadeva, da bi svoje doprinesla k taki sreči. V tej luči moramo gledati tudi prizadevanja sodobne laične države, ki z ustrezno družinsko zakonodajo skuša ustvarjati take socialne in ekonomske pogoje, da bi bili državljani srečni v svojih družinah.

V tem iskanju, kako pomagati k sreči v družinah, se tudi Cerkev zaveda, da ima kaj povedati in tudi da more uspešno pomagati. Saj je nosilka Kristusovega evangelija, kateri je ravno vesela in osrečujoča novica za slehernega človeka in sleherni človeško družbo, zlasti za družino. Posebno v zadnjih desetletjih, ko je družina zašla v globoko krizo, je glas Cerkve zmeraj močnejši.

Toda Cerkev ne samo uči, ona skuša v okviru svojega poslanstva tudi pomagati družinam, da bi bile srečnejše. V to vrsto prizadevanj, ki so se uveljavila v zadnjih časih, spadajo tudi posebni tečajji in posebna posvetovanja o vzgoji in pripravi za družinsko življenje.

Slovenski škofje so v tem oziru letos za post izdali pastirsko pismo, ki se bavi prav z vprašanjem priprave na zakon. V tem pastirskem pismu škofje obravnavajo celotno problematiko zakona in priprave na zakonsko življenje.

»Zakon je poklic — pravilo —. Ves čas pred zakonom je obdobje, ko se ta poklic vzbujajo in dozoreva. Zakonska ljubezen je potrebna vzgoja. Ta mora biti postopna, primerna razvoju mladega človeka in njegovemu položaju. Vzgoja za zakon mora biti zato trajna.«

V soglasju s tem dajejo navodila, kako naj se ta vzgoja vrši v družini, v župnijskem občestvu in pri verouku. Posebno važnost polagajo škofje na neposredno pripravo in vzgojo za zakon pred poroko. Zaradi tega se pohvalno izražajo o pobudah duhovnikov, ki pripravljajo tečaje, predavanja in pogovore za zaročence in druge mlade ljudi bodisi v župnijah bodisi v medžupnijskem obsegu. Pri tem ugotavljajo, da je obisk takih tečajev in pogovorov vedno večji in tudi da je vedno več hvalečnosti za take pobude.

TECAJ ZA ZAROČENCE V GORICI

Slovenski duhovniki na Goriškem se družinske problematike prav tako dobro zavedamo kakor v Sloveniji in drugod po svetu. Zaradi tega smo v preteklih mesecih januarju in februarju pripravili reden tečaj predavanja in razgovorov za zaročence in mlade poročence.

Vršil se je v mali dvorani Katoliškega doma vsako soboto zvečer od 20. januarja do 10. marca. Bilo je osem predavanj, ki so jih imeli različni predavatelji. Poiskali smo take, ki so se nam zdeli najbolj primerni in dobro pripravljani. Razvrstilo se je sedem predavateljev z onstran in s tistih stran meje. Predavali so duhovniki in laiki, moški in ženske, med njimi dr. R. Pušnar iz Sempetra pri Gorici.

Predavanja so se tikala vseh vprašanj, ki morejo zanimati dva, ki se menita poročiti od spolnosti in zakonske ljubezni do načrtovanja družine in splava, od vzgoje otrok do družinske zakonodaje, od psiholoških in telesnih različnosti med moškimi in žensko do vprašanja zakramentalne milosti in vere v Boga, Kristusa in Cerkev. Smemo reči, da je bil v tem oziru tečaj precej popoln.

Na tečaj smo skušali povabiti z osebnimi vabilii čim večje število mladih ljudi. Tri sto vabil je bilo natisnanih in razposlanih po vseh slovenskih župnijah.

Uspeh? Če gledamo na število udeležencev, je bil uspeh precej klavrn. Pri nobenem predavanju ni bilo več kot 25 udeležencev; med njimi je kakih osem parov sledilo tečaju bolj ali manj redno. Iz nekaterih precej velikih župnij ni bilo ves čas tečaja niti enega udeleženca.

POTREBNA JE DOBRA VOLJA

Udeležbe tečaja na bomo komentirali. Nekateri pravijo, da bi bili morali povabiti tudi drugo mladino, ne samo zaročence, češ da tak pouk in vzgojo potrebujejo vsi, ki se nameravajo poročiti. Morda imajo prav. Vsekakor nam ta prvi poskus ni vzel poguma, da bi s podobnimi tečajji ne nadaljevali prihodnjo zimo.

Slovenski škofje so svoje pastirsko pismo naslovili na vse vernike in ljudi dobre volje na Slovenskem. Tudi slovenski duhovniki bomo še naprej skrbeli s podobnimi tečajji za naše vernike in ljudi dobre volje. Kdor ni dobre volje, pa mu tako nihče ne more pomagati.

Pripominjamo pa, da so ponekod vplelji obiskovanje sličnih tečajev kot obvezno pripravo na cerkveni zakon. Prepričani so, da cerkveni zakon ne sme biti samo lepa ceremonija, temveč mora biti zavestno dejanje kristjana, ki naj se nanj primerno pripravi, sicer je boljše, da se ne poroči cerkveno.

KAZIMIR HUMAR

V soboto 31. marca na Tržaškem in v nedeljo 1. aprila v Katoliškem domu v Gorici, bo gostoval zbor »Gallus« iz Celovca s kantato »Ustoličenje karantanskega kneza«. Točneje bomo poročali v prihodnji številki našega lista.

Jelena Brajša se zahvaljuje

Dr. Jelena Brajša med zapuščenimi otroki v zavetišču Vugrovec blizu Zagreba

Jelena Brajša, nečakinja dr. Stojana Brajše iz Gorice, nam je v zvezi s člankom »Hrvatska Caritas in njena skrb za otroke«, ki je izšel v Katoliškem glasu 18. januarja 1973, poslala iz Zagreba 22. februarja zahvalno pismo, ki se takole glasi:

Zelo sem vesela, da ste omenjeni članek vključili v svoj časopis. Hvala vam za to pozornost! Naši otroci so porazdeljeni v treh hišah; najmlajši (pod enim letom) so v eni izmed sob nadškofijske palače v Za-

grebu; malo večji (od enega leta do treh) so nastanjeni v novi hiši v Vugrovcu blizu Zagreba, ki smo jo odprli 7. oktobra 1972; še večji otroci od tretjega do 14. leta pa živijo v župnišču v Oborovu (tudi blizu Zagreba). Skupno vzdržuje Hrvatska Caritas trenutno 60 otrok. Do sedaj smo prevzeli 136 otrok. Nekateri od njih so se že vrnili k svojim materam ali so jih posvojile druge družine. Se enkrat: lepa hvala za članek o našem delu. Vsi bodite pri srčno pozdravljeni!

Marsikaj je Katoliški glas že pisal o položaju slovenskih kaplanov v mestu. Gre končno za dve stvari: za službo, ki jo slovenski kaplani vršijo po nekaterih župnijah v Trstu in za vprašanje dušnega pastirstva med Slovenci v mestu.

Morda kdo misli in tudi pričakuje, da morejo slovenski kaplani na sedanjih mestih zadostiti vsem verskim potrebam tistih slovenskih vernikov, ki se hočejo udeleževati bogoslužja v materinem jeziku. Slovenski kaplani zdaj ne delujejo samo za slovenske vernike, ampak za vso župnijo: imajo dnevno ali tedensko službo, ko so na voljo vsem in opravljajo sv. maše in delijo zakramente v obeh jezikih. Prav tako pokopujejo mrtve in blagoslavljajo hiše.

Vprašanje je, če na svojih mestih zadostijo vsem potrebam slovenskih vernikov v župniji, v kateri vrše službo, in morda vsem potrebam vernikov v mestu. Ker so že drugi sobratje povedali svoje mnenje o tem, ga hočem povedati še jaz. Saj ga nihče ni dolžan sprejeti.

Dušno pastirstvo v kraju vodi škof in vodijo ga župniki s svojimi pomočniki-kaplani. Na svojo roko more kaplan zelo malo narediti. Solo mu določi škofija, delo v župniji župnik. Kar je slovenskega v škofiji, je določila škofijska oblast: nedeljsko mašo in še kakšne druge pobožnosti.

Gorske skupnosti in mi

V deželnem svetu je po dolgi diskusiji, ki je trajala več tednov (najprej v pristojni komisiji, nato v deželni zbornici), vladna večina odobrila zakonski predlog deželne odbora o gorskih skupnostih. Zanj je glasovalo 33 deželnih svetovalcev, proti pa 20 (med njimi tudi svetovalec Slovenske skupnosti).

O zakonu je bilo mnogo napisanega v časopisih, tako da mu mi ne moremo posvetiti več prostora, ker je zakon pač naši javnosti že znan.

Velja le pripomniti, da je zakonski osnutek deželne odbora bil restriktivnega značaja nasproti državnemu zakonu št. 1102, ki predvideva več ugodnosti za socialni in ekonomski razvoj gorskih področij. Danes še ni znano, kateri kraji bodo spadali v ta gorska področja, ker bo moral deželni odbor šele določiti te kraje v sodelovanju z različnimi organizacijami.

Zakon o gorskih skupnostih bi lahko bil za našo slovensko narodnostno skupnost nekje pozitiven, če se ne bi večina v deželnem odboru (KD, PSI in PSDI) tako temeljito postavila proti nekaterim upravičenim predlogom, ki so težili za izboljšanjem zakonskega predloga deželne odbora in za upoštevanjem značilnosti slovenske skupnosti v prizadetih krajih ter možnosti uporabe slovenščine v skupščinah in odborih, ki bodo ustanovljeni v teh gorskih skupnostih. V te namene je Slovenska skupnost vložila v deželnem svetu vrsto popravkov k zakonu, preko katerih bi bile značilnosti slovenske manjšine zaščitene in preko katerih bi bilo mogoče uporabljati tudi slovenski jezik v teh odborih v okviru gorskih skupnosti, in to tudi na podlagi 3. člena deželne statuta ter 6. člena italijanske ustave.

V zvezi s temi predlogi se je vnela živahna in mestoma tudi ostra diskusija, v kateri je deželni svetovalec dr. Stoka zagovarjal predloge Slovenske skupnosti.

Najbolj »zanimivo« je bilo, ko je vladna večina ovrгла predlog, po katerem bi se smelo govoriti v bodočih odborih gorskih skupnosti tudi slovensko, kjer bodo te gorske skupnosti segale tudi na ozemlje, kjer žive Slovenci.

Poleg Slovenske skupnosti so podoben predlog predložili tudi KPI ter načelniki skupin PSI, KD ter PSDI. Toda deželni odbor ni teh predlogov o uporabi slovenščine sprejel; zaradi tega odklonilnega stališča deželne odbora sta svoj predlog umaknila načelnika skupin KD ter PSDI, medtem ko je načelnik PSI Pittoni vztrajal pri omenjenem predlogu, ki je bil nato dan na glasovanje. Zanj so glasovali Slovenska skupnost, KPI ter Pittoni (osebno), medtem ko so vsi ostali svetovalci, to je predstavniki PSI, KD, PSDI, PLI, MF in MSI glasovali proti temu zakonskemu predlogu, ki je dajal le možnost uporabe materinega jezika svetovalcem, oz. predstavnikom v bodočih odborih gorskih skupnosti. Res čudno zadržanje določenih strank, ki bi tako radi segale po slovenskih glasovih.

Vse to nam mora dati misliti, da se ne bomo jutri znašli pred istimi problemi, kot so se znašli koroški Slovenci v jeseni, ko so dvojezične table metali na

Maša je ena ali sta dve ob nedeljah v župnijski cerkvi. Če je maša samo ena in še ta ob zgodnji uri, imajo slovenski verniki na izbiro, da gredo k slovenski maši zgodaj, pozneje pa morajo iti v kako drugo cerkev ali k italijanski maši. Pobožni verniki tako naredijo. Manj verni pa si mislijo: zame ni maše v mojem jeziku v župnijski cerkvi ob uri, ki je zame primerna, zato k maši ne grem. Takih primerov ni malo. Kdor pa ne bo praznoval nedelj z obiskom maše, zanj vemo, na kakšni poti je. Najprej bo postal dejanski brezverec, pozneje pa morda še formalen.

Poleg tega je treba vedeti, da Slovenci prebivajo po vsem mestu, ne samo v bližini cerkva, kjer je kakšna maša v našem jeziku. Več kot polovica župnij v mestu pa nima ničesar slovenskega, niti spovedovanja ne.

Po sklepu II. vatikanskega cerkvenega zbora ima vsak vernik pravico do bogoslužja v svojem jeziku. To velja za vse narode, tako v Aziji, Afriki kakor tudi v Evropi. Odlok cerkvenega zbora je obvezen za ves svet. Izdala ga je najvišja oblast v Cerkvi, škofje s papežem. Jasno je, da nižje cerkvene oblasti ne morejo o tem nič več odločiti, nič »dovoljevati«, ker je že vse dovoljeno. Njihova naloga je samo ta, da ta odlok izvajajo in vsem vernikom omogočijo udeležbo pri bogoslužju v domačem jeziku.

Koroškem na tla prav tako vneto somišljeniki krščanske ljudske stranke, kot somišljeniki socialistične stranke. Podoben primer se je zgodil pri nas ob diskusiji o gorskih skupnostih, zato je popolnoma pravilno, da je Slovenska skupnost odločno bila proti in glasovala proti zakonu o gorskih skupnostih. Slo je za načelno stvar, slo je za uporabo slovenskega jezika v teh gorskih skupnostih, slo je za upoštevanje slovenske narodnostne skupnosti v bodočih gorskih predelih. To odločno in tudi pogumno stališče Slovenske skupnosti ter njenega deželnega svetovalca dr. Stoka nam morajo biti v zgled pri našem vsestranskem delu za dobrobit slovenske narodnostne skupnosti ter pri splošnem trudu za socialni in ekonomski razvoj vsega prebivalstva dežele Furlanije-Juljske Benečije. Ob zakonu o gorskih skupnostih je Slovenska skupnost znašla še enkrat pokazati, da je subjekt svojega hotenja ter nenadomestljiva zagovornica koristi Slovencev v naši deželi.

S TRŽAŠKEGA

Protesti proti osnutku zakona o kraških rezervatih

V preteklem tednu je prišlo do več protestov proti zakonskemu osnutku o kraških rezervatih.

V četrtek so se zbrali na posvetovanje v Zgoniku župani občin Dolina, Repentabor, Zgonik, Devin-Nabrežina in Doberdob. Po poglobljeni razpravi o zakonskem osnutku o kraških rezervatih so sprejeli stališče, kjer obžalujejo, da se ni deželna uprava predhodno posvetovala s prizadetimi občinskimi upravami. Izjava dalje ugotavlja, da je zakonski osnutek nesprejemljiv z različnih vidikov, in zahteva, da se razprava odloži in da se posvetuje z občinskimi upravami.

V petek je bilo pri predsedniku deželne odbora Berzantiju odposlanstvo kraškega prebivalstva. Izročilo mu je resolucijo s 1.500 podpisov. Resolucija, za katero je dala pobudo padriška Gozdna zadruga na srečanju, o katerem smo poročali v prejšnji številki, se zavzema za prekinitve razprave o zakonskem osnutku. Odposlanstvo so sestavljali predstavniki vseh vasi. Poleg Berzantija so bili prisotni nekateri deželni svetovalci, med njimi vsi trije slovenski svetovalci, Stoka, Lovriha in Godnič. V razgovoru so predstavniki obrazložili svoje stališče, predsednik Berzanti pa je ob zaključku povedal, da ne more dati dokončnega odgovora o odložitvi razprave, osebno pa je za prekinitve.

V soboto je delegacija šla k tržaškemu županu Spacciniju in tudi njemu izročila že omenjeno resolucijo.

V nedeljo so razdelili po Trstu dvojezične letake, ki poudarjajo, da »ne bomo dopustili, da bi nas pregnali z zemlje, ki smo jo stoletja čuvali in branili«.

V nedeljo popoldne je bil na Opčinah protestni shod proti zakonskemu osnutku o kraških rezervatih.

Nekateri bi se radi opravičili, da ne delajo proti sklepom koncila, če slovenskim vernikom odklanjajo mašo, zakramente, pogrebe v njihovem jeziku, češ saj vsi razumejo italijansko. Tako modrovanje je popolnoma zgrešeno, če slovenski verniki želijo bogoslužje v svojem jeziku.

Neredkokrat slišimo govoriti: Ne vem, če je bila moja maša kaj vredna, ker sem jo v drugem jeziku malo razumel (prej, ko je bila maša v latinskem jeziku, so ljudje uporabljali molitvenike v domačem jeziku!). Ponavljajo tudi spovedi, ker se jim zdi, da se v italijanskem jeziku niso dobro spovedali. Je pač tako, da so v naših časih ljudje zelo občutljivi za svoje osnovne pravice, glede jezika v civilnem življenju še zlasti. Toliko bolj bi jim morala zato prihajati nasproti cerkvena oblast.

Ni moč trditi, da moremo slovenski kaplani v sedanjem položaju zadostiti potrebam svojih vernikov po župnijah, kjer vršimo svojo službo. Toliko manj moremo poskrbeti za druge slovenske vernike po mestu. O kakšnem načrtnem dušnem pastirstvu pa sploh ni govora. Nismo v službi samo za zveste obiskovalce cerkva, marveč tudi za zanemarjene, tudi za brezverne, celo za nekrščene, in teh je vedno več.

Po sedanjih predpisih v Cerkvi kaplani, pomočniki župnikov, ne morejo delovati neodvisno od njih, zato tudi ne samostojno delati kakšnih načrtov za dušno pastirstvo. Lahko so župniki do njih zelo dobrohotni, a tudi oni sami ne morejo preko cerkvenih zakonov. More pa drugače urediti dušno pastirstvo škofijska oblast, in sicer tako, da dušno pastirstvo za eno narodnost samostojno uredi. Zanje ustanovi posebne župnije, ki se seveda krajeno ne bodo skladale z župnijami drugih narodnosti. Ustanoviti more eno ali več župnij za slovenske vernike celega mesta.

V sedanjem ustroju Cerkve se mi zdi ta rešitev edina, če naj se dušno pastirstvo za slovenske vernike v Trstu postavi na trdno podlago. Ustanoviti je treba v mestu samostojno dušnopastirsko središče, slovensko župnijo in ji dati pooblastilo, da prevzema skrb za vse Slovence, ki hočejo imeti bogoslužje v svojem jeziku.

Daljni cilj naj bi bil ta, da se polagoma ustanovi več slovenskih župnij, kolikor bi se pokazala potreba. Združeno naj bi bile v lasten slovenski dekanat. Ta bi nosil odgovornost, da skuša zadostiti vsem upravičenim zahtevam vernikov.

Tedaj bi slovenski župniki mogli prevzeti v stalno dušnopastirsko službo laične ali redovne osebe (za verski pouk, vodstvo organizacij, bolnike, dobrotelost...). O tej pomoči je govoril sv. oče letos na svečnicu. Zelo bo potrebna slovenskim duhovnikom, ker jih bo vedno manj. Slovenski duhovniki v mestu se bodo mogli iajze z vsemi močmi posvetiti našim vernikom. Tako bo takrat lažje rešiti tudi vprašanje lastništva domov, ki smo jih zadnje čase zgradili.

Zaenkrat bi bilo izvedljivo vsaj to, da se ustanovi ena slovenska župnija za vse mesto. Sedanji slovenski dušni pastirji bi mogli biti nastavljeni kot kaplani v tej župniji. Po vseh cerkvah, kjer je sedaj slovenska služba božja, bi se ta nadaljevala.

Slovensko dušnopastirsko središče v Trstu bi moralo dobiti svojo cerkev. Ali je to nemogoče? Imajo jo Nemci, pravoslavni Srbi in Grki, več protestantskih ločin; Judje imajo svojo sinagogo. Slovenci pa so številnejši kakor vse našete skupine.

Ali si ne bi mogli zgraditi sami svoje cerkve? Gradijo si jo naši sorjaki v Kanadi, Argentini, Avstraliji. Vsi Slovenci v Trstu pa da bi tega ne zmogli?

Ni potrebno, da bi si gradili take cerkve kakor so jih gradili v prejšnjih stoletjih. Nove cerkve v Idriji, v Poljanah nad Škofjo Loko, v Dražgošah dokazujejo, da so te primernejše za bogoslužje v domačem jeziku in za mišljenje današnjega človeka.

Kdo bi morda ugovarjal: Naši ljudje v Trstu so navajeni in navezani na sedanje cerkve. Vprašam: Kateri naši ljudje? Nekaj starejših, morda, a še te verjetno bolj ženske. Nikakor pa ne mladina, ki tako malo zahaja v cerkev. Ta ni navajena na nobeno cerkev. Treba jo bo šele pridobiti, da bo sploh začela obiskovati bogoslužna opravila.

Za preureditev dušnega pastirstva v mestu nikakor niso odgovorni samo duhovniki. Veliko je odvisno tudi od laikov. Te ima Trst iz vseh slojev: delovnih, obrtniških, trgovskih in izobražencev. Vsi bi morali doprinesiti svoj delež. Se bodo tej dolžnosti odzvali? Želeli bi, da bi bilo tako!

Dr. Jože Prešeren

† Prof. Marijan Kos

Na Jožefovo smo spremili k večnemu počitku človeka, čigar ime bo ostalo tesno povezano s slovenskim kulturnim dogajanjem v nemirni povojni zgodovini Primorske. V Gospodu je zaspal umetnik, ki je od življenja in ljudi prejel mnogo, mnogo manj, kot je dal. Spominjali se ga bodo številni nekdanji dijaki in prijatelji, ki so kdaj pa kdaj bolj zaslutili kot spoznali, kaj se je skrivalo v duši človeka, čigar pot je vodila mimo vsakdanje konvencionalnosti.

Profesor Marijan Kos se je rodil 8. decembra 1909 v Vidmu pri Krškem. Po opravljeni srednji šoli se je leta 1937 vpisal na ljubljanski konservatorij. Leta 1945 je diplomiral, že prej pa je začel nastopati v ljubljanski Operi, kjer je kot kultiviran baritonist takoj vzbudil pozornost kritike in občinstva. Njegovo kariero, ki je že kazala na nedvomen vzpon, pa je pretrgalo leto 1945, ki je toliko Slovencev oropalo domovine. Po krajskem ovinku se je nastanil v Trstu, kjer je veliko let poučeval na slovenskih šolah. Predvsem pa smo profesorja Kosa poznali s številnih koncertov: od tiste prve Prešernove proslave v Hotelu Excelsior leta 1949 pa do sijajnih nastopov na taborih Slovenske proslave, od vokalnih koncertov po naših dvoranah do nešteto nastopov na tržaškem radiu. Baritonist Marijan Kos je bil dolgo časa pravi pojem izbranega pevca, čigar repertoar je segal od bleščečih podajanj slovenskih ljudskih pesmi pa preko opernih arij do samospesov vseh največjih mojstrov. Njegova pesem, ki je tudi življenjske tegobe niso prevpile, se je oglašala še vse do zadnjega, prav do konca letošnjega januarja. Za vedno je utihnila 17. tega meseca, ko se je njegova duša preselila v večnost, ki je bila vsak dan del njegovega bivanja.

Pretrajljivo lep portret človeka in umetnika je ob odprtem grobu v ponedeljek podal njegov prijatelj prof. Zorko Harej. Objavljamo ga v celoti ter se s tem klanjamo spominu pokojnika, ki bi bil v življenju zaslužil, da bi mu bile zvezde miljeje sijale.

Odsel je po kratki bolezni; tiho, ne da bi koga motil. Konec januarja smo še skupaj peli. Bil je vesel in razigran, kakor vselej v družbi s prijatelji, predvsem s pevci. Marijan Kos je bil vesel in prijeten družabnik ter odlični pevec, poet, občutljiv sprejemavec lepote, kjerkoli in kakorkoli se javlja, zlasti je bil občutljiv za lepo petje in glasbo nasploh. Samo v glasbenem svetu je polno zaživel, samo ta poklic je čutil in to v polni meri. A v vsakdanjem, praktičnem življenju je bil kakor otrok, odprt, nezavaran, neobglen; rabil je varstva in vodstva. A tega ni imel. Tudi je bil vedno nekoliko nemiren. V njem je bilo neko večno hrepenenje; zmeraj je pravil, da bo nekam šel; kam, ni povedal, morda sam ni vedel, le da bo šel. Morda tja, kjer se duša sprosti vse zemeljske utesjenosti in človeške krhkosti, tja, kjer je misel prosta in srce čuti odprta obzorja. Ko sem ga hodil zadnje dni obiskovat, sem imel vtis, kakor da se mu je zdelo vse umetno hranjenje, ki so mu ga nudi v bolnišnici odveč in tuje; zdelo se mi je, kakor da bi z lahkim nasmehom zamahnil s kretinjo, ki je bila zanj značilna, češ saj je nepotrebno: glej, kaj delajo, ko to vendar ne zadeva več mene. Ko je v sredo prišel nekoliko k sebi in smo ga vprašali, zakaj ni sporočil, da je v bolnišnici, je z rahlim blebetom dal razumeti, da ni hotel motiti. In ko sem ga videl te dni umirati, ko je z veliko muko lovil zrak, me je z neskončno bridkostjo presunila misel, da bo njegovo telo umrlo in da bo vse njegovo veliko znanje, v dolgih letih pridobljeno, za vselej izbrisano.

Izven vpliva, ki ga je utegnilo imeti njegovo nekoliko neobičajno vedenje, je bil Marijan velik pevec, velik po glasu, ko čustvenem dojetanju, po pevski tehniki: dobil je velik dar in delil vsem, ki so zanj prosili. Gotovo se ga mnogi spominjajo, ko je nastopal na tržaškem radiu in na slovenskih prireditvah na Tržaškem, Goriškem in na Koroškem. Kakšen glasovni blesk, kakšen umetniški izraz, kakšna finesa v izvajanju in kolika predanost poklicu! Kot zborovski pevec je takoj ujel dirigentov namig, smisel in čustveni razpon glasbenega motiva in stavka. Vse njegovo bistvo je bilo kakor napeta struna. Zal na višku svojih pevskih sposobnosti ni našel ugodnega okolja, ki bi primerno sprejelo in ovrednotilo njegove izredne sposobnosti. Z Marijanom Kosom je ugasnil pristen in žareč umetniški plamen, umrl pevec po božji volji, dober človek in velik Slovenec.

Naj Bog dopolni, kar je v njegovem

prizadevanju ostalo nedokončano; naj mu bo dano vse, česar v življenju ni imel, a po njem tako vneto hrepenel; naj bo bogato poplačan za svetle trenutke, ki smo jih bili deležni po njegovi zaslugi; nam pa naj ostane prof. Marijan Kos svetel lik izvoljenega pevca, iskrenega prijatelja in dobrega človeka.

Mladika št. 1

S precejšnjo zamudo je izšla prva številka XVII. letnika revije »Mladika«. Uredniki zagotavljajo, da bodo »s pospešenim korakom ujeli ritem, ki so ga zamudili«. Zunanjo opremo je za novi letnik pripravil Edvard Zerjal.

V prvi številki sodelujejo Marij Maver z uvodnikom, s prozo Bruna Pertot »V dolini resja« in Evelina Jeza »Spoznanje« ter s pesmimi Milena Merlak, Franc Husu in Vladimir Kos.

Nadalje najdemo v reviji več sestavkov, ki se nanašajo na pesnika Prešerna (Pogovor s prevajalcem Prešernovega Krsta Francetom Husujem, Prešernovo izročilo in Zahvalni dan). Objavljena je tudi radijska pridiga beneškega župnika Emila Cenciča o dobrem tisku, ki jo je govoril 28. januarja.

Predstavljen je novi programski ravnatelj slovenske radijske postaje Trst A dr. Matej Poštovan. V rubriki »Portret športnika« je govora o Jesseju Owensu, v rubriki »Družbeni problemi« sta sestavka »Okno v svet« in »Nam je prešlo oporečništvo v kri?«, v rubriki »Razmišljanja mladih« pa srečamo spise »Vera, pot do svobode«, »Doživetje svobode« in »Socialno osvobajanje, konformizem in antiinstitucionalizem«.

Martin Jevnikar predstavi iz zamejske literature Aleksija Pregarca in Ljubko Sorlijevo, M. S. prikaže »Naše življenje na Goriškem«, —ij poroča o verskih predavanjih za študente in izobražence v Marijinem domu v ul. Risorta v Trstu, Ada Markon pa o dveh koncertih Glasbene Matice v Kulturnem domu. Ironični »Čuk na Obelisku« zaključijo to prvo številko. —jk

V nedeljo 25. marca ob 18. uri

bo gostovala na povabilo Šentjakobskega kulturnega društva v Trstu v tamkajšnji dvorani

DRAMSKA AMATERSKA SKUPINA IZ GORICE
z veseloigro

»SREČNI DNEVI«

Med odmori srečolov. — Toplo vabljeni!

Sto let pošte v Dolini pri Trstu

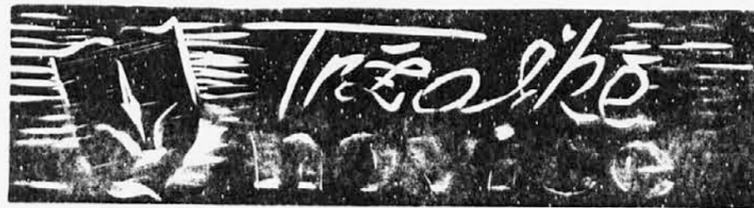
Letos poteka točno sto let, odkar je v Dolini začel delovati poštni urad. Prvo pošto pošiljko so žigosali 16. marca 1873. Od tedaj naprej pošta v Dolini neprekinjeno posluje.

Pošta je bila v tedanjih časih velika pridobitev za vsako pomembno naselje, saj je omogočala njegov vsestranski prometni, trgovski, kulturni in socialni razvoj.

Takšno pomembno središče je bila tudi Dolina, saj je pod njeno občinsko upravo pred sto leti spadalo okrog trideset vasi z 9.000 prebivalci. Ti kraji so Ankanan, Mihele, Tinjan, Nasirec, Bekka, Ocizla, Boljunec, Osp, Boršt, Petrinje, Botač, Plavje, Mačkolje, Kastelec, Cernotiče, Prebeneg, Klanec, Prešnica, Ricmanje, Zabrežec, Draga, Gabrovica, Skofije, Gročana, Jezero, Socerb, Krogel, Vrhopolje, Log, Kozina in Podgorje. Tudi kot župnija je ena najstarejših na Primorskem in je svoj čas spadala pod njo kakih dvajset podružnic.

V tem stoletnem poslovanju pošte se odraža ne samo prometno-poslovna dejavnost, ampak tudi boj primorskih Slovencev za svoje narodne in jezikovne pravice. Na žigih je že od začetka ime »Dolina bei Trieste - pri Trstu«. Ta stari avstrijski žig je pošta v Dolini uporabljala do konca leta 1920. Nato so odstranili besedi »bei Trieste - pri Trstu« in je na žigu ostalo le ime »Dolina«. Dve leti pozneje uporabljajo žig »Dolina di Trieste« oziroma »San Dorligo della Valle (Dolina) - Trieste«. Po letu 1930 je izginilo ime Dolina iz oklepajev in na poštne žige ostane samo »San Dorligo della Valle« kot je še danes v veljavi.

To bi bila kratka zgodovina pošte v Dolini, katere stoletnica obstoja bodo letos slovesno proslavili ob prazniku Majnice 4. in 5. maja. V ta namen že deluje

Slovesnost sv. Jožefa v Ricmanjih

Kot egiptovski faraon v stiski glada, tudi Cerkev vabi vernike, rekoč: Pojdite k Jožefu. Tržačani so sprejeli vabilo in priromali k sv. Jožefu v Ricmanje. Ogromna množica ljudi iz mesta in okoliških vasi je prišla v to zgodovinsko svetišče. Cerkev, prvotno posvečena sv. Juriju, je bila podružnica dolinske župnije in to dejstvo in druge okoliščine so povzročile v preteklosti versko zmedo, ki se je končala leta 1909, ko je bila ricmanjska podružnica s cesarskim odlokom proglašena za samostojno župnijo sv. Jožefa.

Ko stopimo v cerkev, se nam ta prikaže v vsej svoji veličastni lepoti, okrašena kot nevesta z belimi nageljni, vsa lična v svoji snažnosti. Ves dan do poznega večera so se vrstili častilci velikega svetnika, polnili božji hram, molili in prižigali svečke njemu v čast.

Prvo mašo ob 9. uri je spremljalo petje mladine. Pri slovesni maši, ki jo je daroval msgr. Jože Jamnik, je zelo ubrano pel ženski zbor, katerega že celih trideset let poštivovalno učil in vodi Marta Komar. Obakrat in tudi pri popoldanski pobožnosti je spregovoril frančiškan p. Tominec, ki je postavil možem in ženam v zgled glavarja sv. Družine. Omenil je tudi zgodovinske dogodke te župnije in čestital župljanom, ki so znali iz trpljenja poživiti vero in okrepiti ljubezen do svojega častiljivega patrona. Z zadnjo mašo ob 17. uri se je zaključila slovesnost sv. Jožefa. - E.F.

Slovenska skupnost in kraški rezervati

V torek 13. t.m. se je sestal na redni seji svet Slovenske skupnosti. Politični tajnik dr. Drago Stoka je obširno poročal o zakonskem osnutku deželne vlade, ki vsebuje izvršilne norme za izvajanje Belcijevega državnega zakona za zaščito Krasa. Po obširni razpravi je svet ponovno ugotovil, da je vprašanje kraških naravnih

rezervatov izrednega pomena za nadaljnji razvoj slovenskega prebivalstva na tržaškem in goriškem Krasu.

Deželni osnutek ne upošteva gospodarskega razvoja na Krasu, zlasti ne potreb kmetijstva, gozdarstva in kamnoseštva in popolnoma prezira pravice prizadetih kmetovalcev in lastnikov, saj ne predvideva nobene oblike odškodnine, najemnine ali davčnih olajšav za okrnjene lastniške pravice, niti ne prispevkov za delež kmetovalcev pri negi kraškega sveta. Posebno pa je deželni zakonski osnutek nesprejemljiv, ker ne predvideva soudeležbe kmetovalcev in lastnikov pri vodenju ustanove za kraške rezervate. Nikakor ni sprejemljiva ustanova s tako daljnosežnimi pristojnostmi kot so razlastitve, sestava razvojnih načrtov in uresničevanje pobud brez sodelovanja prizadetega prebivalstva.

Zato je svet Slovenske skupnosti pooblastil izvršni odbor, naj odločno nastopi na pristojnih mestih za odložitve razprave o izvršilnih normah, dokler ne pride do svetovanja in sodelovanja s prebivalstvom, ki na Krasu živi in dela.

Svet Slovenske skupnosti je nadalje podrobno proučil vso problematiko v zvezi z zakonskim predlogom deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine o gorskih skupnostih.

Svet je vzel na znanje diskusijo o posameznih amandmajih, ki jih je bila vložila Slovenska skupnost, in z obžalovanjem ugotovil, da jih je vladna večina zavrnila. Zato je svet po temeljitem premisleku svojemu deželnemu svetovalcu dr. Stoki dal nalog, naj glasuje proti omenjenemu zakonskemu predlogu, ker ne upošteva izrecno prisotnosti Slovencev v gorskih skupnostih, ki bodo zajemale skoro vse ozemlje, kjer prebiva slovenska narodna manjšina in ker ne zagotavlja slovenskemu prebivalstvu rabe materinega jezika.

Orgelski koncert

Glasbena Matica je priredila kot sedmi abonmajski koncert v soboto 10. marca orgelski koncert v cerkvi sv. Vincenca. Kot solist je nastopil znani slovenski umetnik prof. Hubert Bergant. Spremljal ga je orkester Glasbene Matice pod vodstvom Oskarja Kjudra. Spored je obsegal skladbe Albinonija, de Grignya, Haydna, Buxtehudeja, Šivica in Haendla.

Koncert je bil nekaj novega in je nudil pravi užitek ljubiteljem glasbe, to zlasti po zaslugi mojstra Berganta, ki je znal izvesti iz orgel čudovite melodije.

† Nino Venier

V soboto 10. marca smo spremili k zadnjemu počitku prijateljca Ivana Veniera. Dolgo je že bolehal, saj cela štiri leta ni zapustil svojega stanovanja. Med dolgotrajno boleznijo je največ prebil v naslanjaču, kjer je sprejemal obiske svojih prijateljev in znancev, vedno poln dobre volje in prijetnega humorja.

Pokojni se je rodil pred 74 leti v številni družini kamnoseškega obrtnika. Po prvi vojni se je izučil za mizarja ter delal pri raznih podjetjih v Nabržini in v Trstu. Zaradi narodne zavednosti so ga fašisti pogosto preganjali, tako da je večkrat ostal tudi brezposeln. Po drugi svetovni vojni je dobil mesto tehničnega učitelja za mizarstvo na slovenski srednji šoli v Nabržini. Učil je več let, a je moral v predčasni pokoj, ker so mu kot prva posledica bolezni začele pešati oči.

Aktivno je pomagal tudi pri prosvetnem delu, po prvi svetovni vojni v pevskem in dramskem odseku takratnega društva, po drugi vojni pa se je spet vključil v prosvetno delo. S posebnim veseljem je prepeval pri pevskem zboru »Avgust Tancec«. Čeravno je bil njegov oče italijanskega porekla, je bil zlasti zaradi materine vzgoje — mati je bila Slovenka — z ostalimi brati in sestrami vzgojen v slovenskem narodnem duhu. Zato ga najdemo tudi pri političnem delu; bil je eden prvih članov krajevnega odbora Slovenske demokratske zveze v Nabržini. Svojih narodnih idealov ni nikoli zatajil ter znal tudi marsikaterega omahljivca prepričati, da je stopil na našo stran ali vsaj da je dal glas za našo slovensko listo. Zaradi dobrohotnega in vselega značaja je bil povsod priljubljen in v vsaki družbi dobrodošel. Zapušča vdovo gospo Cvetko ter sinova Marjančka in Martina. Starejši sin Janko je umrl v cvetu svoje mladosti že pred sedmimi leti.

Dragi Nino, počivaj v miru. Ohranili te bomo vedno v najboljšem spominu. Zaljujoci družini in vsem ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje. - Prijatelji

Revija mladinskih zborov

V nedeljo 11. marca je bila v Kulturnem domu v Trstu revija »Pesem mladih 73«, ki jo je priredila Zveza cerkvenih pevskih zborov. Udeležba občinstva je bila zelo številna. Tudi izvajalcev je bilo dosti: nastopilo je deset mladinskih pevskih zborov in štiri ansambli. Bili so z Opčin, iz Boršta, Sv. Križa, Mačkolj, Ricmanj, Boljuna, Bazovice, Gropade in Padrič, od Sv. Jakoba, iz Trebč in Gročane.

Pozdravni nagovor je v imenu organizatorjev izrekel dr. Zorko Harej, ki je poudaril važnost zborovskega petja sploh in revije še posebej, kajti tu nastopajo najmlajši ljubitelji glasbe, ki so naša bodočnost.

Nov doktor

Na tržaški univerzi je pretekli teden doktoriral iz prirodoslovnih ved Zvonko Legiša iz Vižovelj pri Sosljanu. Branil je tezo o rastlinstvu v kraških kalih. Mlademu doktorju, ki je bil gojenec našega Alojzijevega, čestitajo vsi znanci in prijatelji iz Gorice.

Predstava »Alpha-Beta«

V petek 9. marca je bila v Kulturnem domu premiera drame »Alpha-Beta«, delo angleškega dramatika Teda Whiteheada. »Alpha-Beta« je bila prvotno namenjena Malemu gledališču, a je bila zaradi izpada drame »Martin Lutere« vključena v letošnji program kot peta abonmajska predstava.

Whiteheadovo delo prikazuje razkroj deset let trajajočega zakona. Zakonca sta igrala Lidija Kozlovičeva in Silvij Kopal, ki sta se dobro izkazala v vlogah, ki sta zahtevni, saj sta edina igralca v igri.

Razstava Lojzeta Spacala

V soboto 10. marca je bila v Trstu ob začetku ulice Coroneo odprta nova umetnostna galerija »Forum«. Kot prvi gostuje v njej tržaški slikar Lojze Spacal, ki razstavlja novejša dela. Odprtja se je udeležilo veliko občinstva, med drugimi deželni podpredsednik Pittoni, jugoslovanski generalni konzul v Trstu dr. Boris Trampuž, direktor ljubljanske galerije prof. Zoran Kržišnik in drugi.

Občni zbor Kmečke zveze

V nedeljo 11. marca je bil v Kulturnem domu redni občni zbor Kmečke zveze. Člani so potrdili dosedanjai odbor. Na zboru so razpravljali o krizi kmetijstva ter o perečih problemih, ki zadevajo kmete. Mnogo se je govorilo o državnem zakonskem osnutku o kraških rezervatih. S tem v zvezi so člani odobrili resolucijo, kjer zahtevajo, da se v deželni komisiji prekine razprava o zakonu, dokler ne pride do svetovanja s prizadetimi prebivalci kraškega področja.

V drugi resoluciji se je občni zbor zavzel za brezplačno sodelovanje zdravil neposrednih obdelovalcev, dokler ne pride do zdravstvene reforme. Na zboru so izglasovali tudi vabilo Zdrženju neposrednih obdelovalcev za skupne nastope in pobude v korist kmetijstva.

Za industrijski tehnični zavod

V petek 16. marca je tržaški pokrajinski odbornik za šolstvo Pacor sprejel delegacijo Odbora za slovensko šolo, ki mu je obrazložil zahtevo po takojšnji ustanovitvi industrijsko-tehničnega zavoda. Zavod naj bi obsegal dveletni tečaj, ki bi usposabljal kvalificirane delavce, ter nadaljnja tri leta, po katerih bi dijaki prejeli diplomno izvedenca.

Odbornik Pacor je zagotovil, da bo o ustanovitvi zavoda razpravljaj pokrajinski odbor.

LJUBLJANSKA TV

Spored od 25. do 31. marca 1973

Nedelja: 8.45 Mestece Peyton. 11.00 Otroška matineja. 14.00 Hokej Jugoslavija: Švica. 17.00 Rokomet Jugoslavija: CSSR. 18.20 Srečanje z Jankam Glazerjem. 18.20 »Požar«, bolgarski dokum. film.

Ponedeljek: 17.45 Možički pomagali. 18.30 Gvajana. 20.30 »Cvetje jeseni«. 21.20 Hokej Jugoslavija: Avstrija.

Torek: 17.45 Leteči vrtnar. 18.30 Mešani zbor iz Izole. 19.00 Nega novorojenčkov. 19.20 Imeti in ne imeti. 20.30 Pogovor o... 21.20 Nenavadne zgodbe. 21.50 Stoletje ickirungov.

Sreda: 16.00 Hokej Italija: Jugoslavija. 17.45 Mačkon in njegov trop. 18.25 Od filma do filma. 18.45 Živa filozofija. 20.30 Dvoboj na soncu - ameriški film.

Četrtek: 17.40 Pregarji iz raja. 18.30 Moj prijatelj volk. 20.25 Kam in kako na oddih. 20.40 Cetrlikovi razgledi. 21.30 Fernandel.

Petek: 17.00 Hokej Jugoslavija: Japonska. 19.20 Profesor Baltazar. 19.40 Pet minut za boljši jezik. 20.25 Reportaža. 20.35 A. Puškin: Pikova dama. 22.05 XXI. stol.

Sobota: 14.00 Hokej Jugoslavija: Romunija. 16.30 Košarka Bosna: Partizan. 18.15 Krivokljun in Zgolička. 20.30 Zakaj bi veselo ne peli. 21.30 Čirkus. 21.55 Mafija.

Praški sekstet »Symposium musicum« v Gorici

Kot gost goriške občine je zadnje soboto nastopil v Attemsovi palači izbran ansambel iz Prage, »Symposium musicum«, s koncertom srednjeveške in renesančne glasbe. Praški sekstet je z mojstrsko dovršenostjo in specifično muzikalno kulturo podal vrsto skladb od 14. do 16. stoletja. Slišali smo glasbo na dvoru cesarja Karla IV. v Pragi iz 14. stoletja in glasbene mojstrovine renesanse na beneškem dvoru (Gabrieli, Banchieri, Palestrina idr.). Drugi del sporeda je obsegal glasbo na angleškem kraljevskem dvoru v 16. stoletju, med katero je zlasti izstopala silno markantna glasba za predstave Shakespearjevih iger. Celotni koncert praških umetnikov je zaključila glasba na renesančnem dvoru v češki prestolnici iz 16. stoletja. Tu smo poslušali slovesno in

SKPD »MIRKO FILEJ« - GORICA
vabi na

KULTURNI VEČER

v nedeljo 25. marca ob 16.30. G. Vinko Zaletel bo v Katoliškem domu v Gorici govoril in kazal barvne diapozitive o evharističnem kongresu v Melbourneu in o srečanju z avstralskimi Slovenci.

Isto predavanje bo g. Vinko Zaletel ponovil ob 20. uri v župnijski dvorani v STANDREZU.

mogočno igranje trobil ob cesarskih slavnostih kot vedro in obenem vzvišeno glasbo takratnega rektorja praške Karlove univerze. Zelo posrečeno je bilo še to, da je eden izmed članov ansambla v odmoru razlagal in prikazal prisotnemu občinstvu zelo zanimiva in marsikaj sploh nepoznana glasbena renesančnega obdobja, kar je eden izmed članov ansambla v odmoru glasbo samo. Za svoj nastop so praški umetniki želi kar največje odobravanje.

Izidi učiteljskega natečaja v Gorici

V soboto 17. marca so se v Gorici zaključili izpiti za javni natečaj za dve učiteljski mesti na slovenskih osnovnih šolah na Goriškem. Natečaj je obsegal najprej pismene naloge, nato še ustno izpraševanje. Na podlagi pismenih izdelkov je bilo pripuščenih k ustnim izpitom 10 kandidatov. Komisija, ki ji je predsedoval prof. M. Jevnikar, je dala naslednjo končno oceno kandidatom: 1. Kazimira Blažič 49/50; 2. Anica Vižintin-Pahor 47/50; 3. Verena Buzzi in Ada Lavrenčič-Conzutti 46/50; 4. Canda Tommasi 45/50; 5. Emilija Cernic-Devetak 42/50; 6. Kazimira Saksida in Sonja Božič-Pahor 40/50; 9. Anka Černic 39/50; Iva Tabaj 38/50.

Revija pevskih zborov »Primorska poje«

Najbolj množična revija pevskih zborov z onstran in tostran meje, ki jo poznamo pod nazivom »Primorska poje«, se lepo nadaljuje. Po nastopih v Idriji in Sežani,

Želja tržaški radijski postaji

Ko poslušam na radiu Trst A oddaje za naše šole, mi je ponovno prišla misel, da bi bilo prav in primerno, če bi radio Trst A uvedel tudi verouk za otroke in odrasle. Menim, da bi ta oddaja v času, ko je verska nevednost vedno večja, ne bila nikomur v škodo. Kdor je veren, bi poglubil svoje versko znanje, kdor pa ni veren, bi vsaj odkril, da izhajajo mnogi njegovi verski predsodki iz dejstva, da je o veri vse premalo poučen.

Prednost takih oddaj bi bila tudi v tem, da bi ji sledili mnogi onstran meje, kjer je pouk verouka omejen na cerkveni prostor in je verska nevednost zlasti med mladimi vedno večja (sicer pa pri nas v Italiji ni dosti boljše).

Sicer bi si želela več kateheze tudi v katoliškem glasu, ki ga rada prebiram prav zaradi zdravega duha, ki ga izžareva. Gg. uredniki naj se zavedajo, da poznanje verskih resnic med našimi ljudmi silno hitro upada in da se bomo morali čimprej soočiti z dejstvom, da tako verni kot neverniki vse manj vedo o resnicah naše vere.

Temu je treba na neki način odpomoči. Ko je vedno več raznih konferenc, simpo-

sta sledila nastopa v Ajdovščini in v Gorici (Italija). V Ajdovščini sta v nedeljo 18. marca nastopila tudi zamejska zborna »Srečko Kosovel« iz Ronk in »Mirko Filej« iz Gorice. V soboto 17. t. m. pa je bil nastop zborov v Gorici (Italija) in sicer v dvorani pri Zlatem pajku na Verdijevem korzu. Nastopilo je 11 zborov z okrog 300 pevci. Razen dveh (moški zbor z Opčin in Briški grič iz Steverjana) so bili vsi zbori iz Slovenije. Kdor pozna prosvetno dvorano na Verdijevem korzu, si lahko predstavlja, kakšna gneča je bila na odru in v dvorani, ki ima le kakih 160 sedežev. Škoda, da prireditelji niso poskrbeli za kako večjo in bolj primerno dvorano za tako ljudsko prireditev. Prepričani smo, da bi jo bili dobili, ko bi se bili potrudili. Kajti res je škoda, da se pevcem, ki so toliko truda položili v pripravo nastopa, nudi tako neprimerna dvorana. Mnenja smo, da bi tu ne smel igrati vloge prestiž (ali trma?) prirediteljev, temveč odnos do pevcev in do pevške kulture. Strpati 300 pevcev v dvorano za 200 ljudi pa gotovo ne pomeni pravega odnosa do kulture in do pevskih zborov.

Revija se bo zaključila v soboto 24. t. m. ob 21. uri v dvorani Kulturnega doma v Trstu. Nastopilo bo 13 zborov, med njimi ženski goriški zbor (vodi Jožica Lasič) in moški zbor »Oton Župančič« (vodi C. Silič), s Tržaškega pa zbor Kraški slavček iz Nabrežine (vodi S. Radovič), mešani mladinski zbor »Rdeča zvezda« iz Zgonika (vodi Janko Obad), SPD »Reka« iz Bazovice (Rajmund Hrovat) in Tržaški oktet (Ivan Sancin).

Nova smrt

Preteklo soboto je bil pogreb učitelja v pokojih Antona Vižina, ki je dolga leta skupno s svojo ženo poučeval na osnovni šoli v Sovodnjah. Zadnja leta je preživel v zavetišču usmiljenih bratov v Gorici v ulici Diaz, kjer je imel v sotrpino pokojnem msgr. Gregorcu veliko duhovno oporo. V mrliški kapeli zavetišča je tamkajšnji kaplan blagoslovil krsto, ki so jo potem odpeljali na goriško pokopališče. Bog mu daj večni mir!

Sv. maša ob osmini smrti bo v cerkvi sv. Ivana ob 19,30 v petek 23. t. m.

Požar pri Rdeči hiši

V noči od torka na sredo je bil velik požar na bloku pri Rdeči hiši. Iz nepojasnjenih vzrokov je okrog polnoči na parkirnem prostoru začel goriti neki tovornjak. Požar se je kmalu razširil še na dva druga tovornjaka. Ostale so šoferji pravčasno odpeljali, sicer bi bila nesreča še večja. Dve vozili sta bili italijanski, eno pa jugoslovansko.

Vinko Zaletel v Gorici

Na pustni torek se je g. Vinko Zaletel vrnil iz Avstralije. Kaj je tam videl in s kom se je srečal, je popisal v Katoliškem glasu. Prihodnjo nedeljo bo pa še pokazal vsaj del tistega, kar je videl v Avstraliji ob evharističnem kongresu. Njegovo predavanje v Katoliškem domu bo prvo o njegovem potovanju v Avstralijo, kjer se je srečal tudi z mnogimi Primorci.

ziven in diskusij, kot se ta srečanja učeno imenujejo, bi bilo prav, da bi se navzoči soočili tudi z dejstvom, da so naši ljudje versko vedno bolj neizobraženi in nevedni.

Zvesta bralka iz Gorice

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Promocija

7. marca letos je promovirala na državni univerzi v Milanu s polnim uspehom (točkami 110 na 110) v matematiki Milena Ipavec, hčerka polkovnika Ernesta iz Mandrije sv. Ivana pri Trstu. Čestitkam se pridružuje tudi naš list, ki ima v osebi g. Ipavca zvestega naročnika in pogostega sodelavca.

Ljudje

Joško Lukeš, igralec Stalnega SG v Trstu, je prejel drugo nagrado na natečaju mladinskih iger radia Sarajevo za svojo igrano »Uporna letala«.

ZA KMETOVALCE

Kompost za vrtove

Pred nami je pomlad in dela v vrtu ter na polju je na pretek. Vse bi še šlo, le kadar je treba gnojiti, pogosto ni najti hlevskega gnoja. Živine je vedno manj in tako se dogaja tudi z gnojem. Zato je treba misliti na nadomestila. Med temi naj bi kompost zavzel prvo mesto.

Kompost pripravimo iz različnih odpadkov in gospodinjstvu kot so ostanki zelenjave, olupki sadja, smeti, celo papir, iz vrta pa plevel, odvečna zelenjava, listje itd. Izločimo le železo, porcelan, steklo, plastiko tj. snovi, ki ne razpadejo.

V manjših vrtovih izberemo odmaknjen kotiček, nekje v senci, in tjakaj znosimo te ostanke. Zložimo jih v plasti do 40 cm visoke in do 150 cm široke, jih pokrijemo z 10 cm zemlje in tako ponavljamo do višine 100-120 cm. V suhem času zalivamo z vodo ali še boljše z gnojnico ali raztopljeno ureo. Vsaka dva ali tri mesece premečemo kup. Razpadanje ostanke pospešimo, če prirešamo nekaj hlevskega gnoja. Gnojilno moč komposta lahko temeljito izboljšamo, če dodamo na kubični meter 1-3 kg umetnih gnojil in sicer pretežno dušična kot je 20-10-10 in podobna. Ko je kompost popolnoma zrel, ga lahko rabimo.

Večje vrtnarije imajo za mletev smeti in odpadkov posebne mline kladivarje, ki zmeljejo ostanke v drobne kosmiče in jih v velikem loku zmečejo na kup. Zmleti odpadki hitro razpadejo, ker so raztrgani v drobne koščke in ker se pri izmetavanju dobro prezračijo. Pri mletvi se lahko istočasno nalaga v stroj tudi zemljo, hlevski gnoj, umetna gnojila in se tako ustvari idealna mešanica, ki odlično nadomesti hlevski gnoj. Če napravimo več takih kupov, ki zaporedoma zorijo, bomo imeli kompost vsak čas pri roki.

Tržaški vrtnarji imajo lepo priložnost, da vozijo iz mesta ostanke zelenjave, sadja, cvetlic, jih kompostirajo in si sami izdelajo odličan nadomestek za hlevski gnoj.

Inž. Janko Košir

Stalno SG v Trstu bo uprizorilo v sodelovanju s SP v Gorici in ZSKP v Gorici ter EMAC-om iz Gorice v četrtek 29. marca ob 20,30 v gledališču Verdi v Gorici igrano Teda Whiteheada

ALPHA BETA

Prireditev je za abonente reda A, B, C.

Bogata operna sezona v mestu Como

Ob koncu letošnje zime je imelo mesto Como izredno operno sezono, s katero so prireditelji skušali prikazati nekatere zlasti manj znane glasbene stvaritve velikih mojstrov in tako opozoriti kritiko in široko javnost na ta morda že pozabljeni dela. Como je že drugače znan po svoji bogati glasbeni zavzetosti, kar dokazuje zlasti »Autunno musicale« z res izbrano koncertno in študijsko produkcijo. Sedanja operna in baletna sezona pa je predvsem prikazala poleg nekaterih večjih del (Madame Butterfly, Hrestač) tudi druga zanimiva dela zlasti Verdija in Rossinija. Tako so predvajali Verdijevo opero »Il finto Stanislao«, v kateri so nastopili nekateri mlajši operni pevci, kot Ibrahim Moubayed, ter Rossinijevo »La cambiale di matrimonio«. Zlasti za prvo je vladalo večje zanimanje, saj je šlo za izvedbo v novi predelani priredbi. Poleg teh so izvajali znane baletne in simfonične koncerte za šole (Britten, Prokofjev, Saint-Saens). Sodelovala sta orkestra milanske Scale ter ustanove »Pomeriggi musicali« tudi iz Milana ter operni zbor. Kot dirigente so nastopili Alberto Zedda, Bruno Campanella, Luciano Rosada idr. Za vse pa ima največje zasluge umetniški vodja ustanove »Autunno musicale«, Italo Gomez, ki sploh skrbi za vedno večji glasbeni razvoj tega lepega mesta ob jezeru Como.

DAROVI

Za Alojzijevišče: Irena Vetrh-Bertolini namesto cvetja na grob brata M. Lojka 5.000; N. N., Peč, 5.000; Boltažar Tajfun 1.000; Josip Terčon v spomin pok. Nineta Veniera 5.000 lir.

Za Katoliški glas: Irena Vetrh-Bertolini namesto cvetja na grob pok. Ljube Čuk 5.000; Gašper Nevihta 1.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Mihor Vihar 1.000 lir.

Ob 9. obletnici smrti Benedikta Košiča: za Zavod sv. Družine 30.000 in po 10.000 lir za Katoliški dom in Alojzijevišče.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih). Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 25. do 31. marca 1973

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »Erazem in potepuh«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Nepozabne melodije. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 15.45 »Stena«. Drama. 17.00 Sport in glasba. 18.00 Popoldanski koncert. 19.25 Zgodovina italijanske popevke. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slov. tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Violinski koncerti. 19.15 Odvetnik za vsakogar. 20.30 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Črtice Stanka Vuka. 19.20 Za najmlajše: pravljice. 20.35 L. Dallapiccola: »Jetrnik«. Opera. 21.20 Večerni koncert. Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Koncert. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Akademski zbor »B. Krsmanović iz Beograda. 19.10 Kristusov lik. 19.30 Za najmlajše: Pisani balončki. 20.35 »Institut Omega«. Drama. 21.45 Skladbe davnih dob.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 19.10 Lik i naše preteklosti: »Lojze Novak«. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Vokalno instrum. koncert.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 »Dom J. E. Kreka« iz Boršta. 19.20 Revija zborovskega petja. 20.30 Teden v Italiji. 20.45 »Emil Adamič«. Rad. igra.

Štiri točke za Olimpijo

Proti moštvu »Ginnastica« iz Pordenona, ki je odigralo tekmo kot naš gost v sredo 14. marca, so odbojkarji Olimpije pokazali tisto voljo do zmage, ki je manjkala proti Slogi. Nasprotniki so se ponašali s slikovito igro, vendar so naleteli na dober blok, ki jim je ustavil marsikatero žogo in jih naredil previdnejše. Poleg tega smo veliko bolje lovili. »Ginnastica« je tako klonila, tudi zaradi trudnosti, z rezultatom 3:1. Poudariti moramo, da so se fantje v tej tekmi res potrudili, da bi lepo zmagali. Škoda le, da smo izgubili en set zaradi napačne formacije.

V istem tednu smo v soboto 17. marca premagali še ASFJR iz Cedada s 3:2. V prepričanju, da nam Cedajci ne bodo delali težav nas ni motilo, da manjkajo kar trije naši igralci. Podcenjevali smo nasprotnike, ki so na koncu lestvice in še bolj so se nam zdeli zanič, ko smo jih videli igrati. Kmalu je splahnela vnema tako igralcem kot gledalcem. Ostalo je le le začudenje nad tem, kako more igra naših pasti tako nizko.

Ce hoče kdo soditi, mora najprej pomisliti na to, da igralci lahko doživljajo svojo tekmo ali pa ne. Treba je tudi vedeti, da se v tekmi moštvo obnaša kot en sam človek. Se pravi, da večina ali močna manjšina prevladata s svojo voljo oziroma brezvoljnostjo. V soboto sta zadostovala Bernard Soban, ki je imel poškodovano nogo ter ni nameraval igrati, in trener Romano Leotta za rešitev tekme. Konec je prinesel le eno, grenko zadoščenje, namreč da smo z osvojenima dvema točkama še vedno prvi.

Publika se je v sredo odzvala v zelo dobrem številu. Manj pa v soboto. Upamo, da je šlo le za naključje. Spet se moramo

V župnijskem domu v STANDREZU bodo v torek 27. marca ob 19,30 predvajali slovenski barvni film

BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA

Film je zelo primeren za otroke in tudi za odrasle.

zahvaliti občinstvu, ki je z razumevanjem sledilo tekmi in navijalo do konca. Ni bilo slišati niti protestnih žvižgov ali kričkov, kar je pravilo v italijanskem okolju v takih primerih.

V nedeljo 25. marca dopoldne ob 10,30 bo Olympia igrala v Trstu proti moštvu Arc Linea v telovadnici Monte Cengio. Igralci bodo odšli s Travnika ob 8,30. To krat ne bo avtobusa, zato si bo občinstvo moralo pomagati z osebnimi avtomobili

Smučanje. SZ Olympia ima tudi smučarsko sekcijo, ki šteje drugo leto delovanja. Njeni člani, predvsem mlajši smučarji, so se v zadnjem času udeležili nekaterih tekem, in sicer v alpskih disciplinah (smuk, veleslalom, slalom), zlasti pa v smučarskem teku.

V začetku februarja so se najmlajši udeležili občinske in pokrajinske faze zimskih mladinskih iger na Trbižu in so se kar dobro odrezali; Marija Bradaschia si je celo priborila pravico nastopa na državnih zimskih igrah v Aosti od 5. do 10. marca. 24. februarja so nekateri tekači teknovali v smučarskem teku na zonalnih tekmah na Trbižu (Oman, Princ in drugi). 25. februarja so številni smučarji nastopili na pokrajinskem prvenstvu v S. Stefano di Cadore; tu je treba omeniti zlasti nastop nekaterih dečkov iz Doberdoba v smučarskem teku na 3 km (Gergolet Darj, Lakovič David, Kobal Hilarij); Robert Bertolini in Marko Kranner sta zasedla v svojih kategorijah tretje mesto; Olympia se je kot moštvo uvrstila na tretje mesto od osmih skupin.

Od 17. do 19. marca se je vršilo v kraju Timau državno prvenstvo CSI v smučarskih tekih. Kar 12 dečkov in deklic se ga je udeležilo, od teh jih je bilo 6 iz Doberdoba (Gergolet Darj, Lakovič David, Gergolet Edvard, Vescovi Giliola, Vescovi Mirjam, Vescovi Gianna).

V dneh 18. in 19. marca so teknovali Aleksander Princič, Mario Bradaschia, Robert Bertolini, Marko Kranner in drugi v smuku in veleslalomu v Piancavallo, Sella Nevea in Sappada).

OBVESTILA

Vpisovanje za romanje na Trsat je zaključeno. Opozorjamo priglase, da od potujemo na velikonočni ponedeljek s Travnika ob 6,30 preko bloka pri Rdeči hiši, zato morajo vsi priti na Travnika ali pa čakati pri Rdeči hiši.

Stalno SG v Trstu bo uprizorilo v Kulturnem domu v torek 27. marca in v sredo 28. marca, obakrat ob 15,30 otroško spevo igro »Janko in Metka«.

V Kulturnem domu v Trstu bo Stalno SG uprizorilo igro »Alpha Beta« v petek 23. marca ob 17. uri in v ponedeljek 26. marca ob 16. uri.

Burko »Moč uniforme« bo uprizorilo Stalno SG iz Trsta v soboto 24. marca ob 20,30 v občinski telovadnici v Dolini, v nedeljo 25. marca ob 17. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah in v torek 27. marca ob 20,30 v Kulturnem domu v Trstu.

Bolniška blagajna neposrednih obdelovalcev v Sovodnjah ob Soči bo imela občni zbor v nedeljo 25. marca ob 11. uri v prosvetni dvorani v Sovodnjah. Vabljeni vsi člani.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Dne 17. t. m. je odšel h Gospodu naš prijatelj

prof. Marijan Kos

Hvaležno se klanjamo spominu človeka in umetnika, ki je s svojim petjem, vero in zavednostjo bogatil dneve naše vsakdanjosti.

Prijatelj